

A vida no acuario

CONTEXTUALIZACIÓN E MARCO EPISTEMOLÓXICO

O presente proxecto realizouse no curso 2016-2017 na aula de Audición e Linguaxe do CEIP Plurilingüe da Serra de Outes. No proxecto participa alumnado con dificultades na fala, nos diversos compoñentes da linguaxe e na comunicación. Este alumnado está escolarizado en distintos cursos da etapa de Educación Primaria e manifesta diferentes niveis en canto á adquisición das competencias clave, sendo moi distantes as diferenzas no relativo á competencia comunicativo-lingüística. Ademais presenta nalgúns casos Necesidades Educativas Especiais.

O obxectivo da posta en marcha do proxecto é dobre: intervención individualizada (co propio alumnado NEAE) e intervención no contexto do alumnado. A súa posta en práctica apóiase en documentos legislativos como a Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, onde nos indica que:

O traballo por proxectos baséase na proposta dun plan de acción co que se busca conseguir un determinado resultado práctico. Esta metodoloxía pretende axudar o alumnado a organizar o seu pensamento favorecendo neles a reflexión, a crítica, a elaboración de hipóteses e a tarefa investigadora a través dun proceso.

Para que exista inclusión precísase traballar no contexto e co propio suxeito. O contexto ha de estar preparado para incorporar modificacións para atenderlles ás características e necesidades de todos. *No traballo co suxeito, o primordial é contribuir á súa capacitación. Ser competente significa na nosa aula: adaptarnos ás esixencias da sociedade e aumentar as expectativas que se depositan so-*

bre o alumnado, como resultado da evidencia do seu traballo.

Con este proxecto pretendeuse traballar tamén coa clasificación das tipoloxías textuais de Maruny, segundo a análise destas por parte de Myriam Nemirovsky, abordando un traballo que xa enunciaba Halliday ao indicar que:

Común a todos os usos da linguaxe é ser significativo, contextualizado e social. O neno atópase inmerso na linguaxe pero non en forma de gramáticas e dicionarios senón de palabras, frases e textos, linguaxe en uso que se produce nunha situación e que ten unha significación social (1982: 13).

DESENVOLVEMENTO DA EXPERIENCIA

Os estándares de aprendizaxe foron transformados en obxectivos de traballo, pois implican unha adaptación. Incluíronse estándares de Lingua galega e literatura, e Ciencias naturais. Como exemplo de obxectivos citamos: identificar ideas xerais en reportaxes audiovisuais; distinguir características de textos descritivos, instrutivos e expositivos; resumir, responder a preguntas de comprensión literal e inferencial, identificar o tema e ideas principais de textos descritivos, instrutivos e expositivos; escribir, a partir de modelos, textos descritivos e expositivos, utilizando elementos de cohesión; empregar estratexias de planificación, textualización e revisión; utilizar as normas ortográficas básicas; observar e planificar accións e pequenas tarefas de investigación relacionadas co proceso vital dos peixes; organizar a información en mapas conceptuais; empregar elementos tecnolóxicos como apoio da actividade realizada: busca guiada de información, gravación de vídeos para observar a expresión oral e mo-

dificala se procede, gravación de invitacións.

Os principios metodolóxicos que se empregaron no desenvolvemento do proxecto foron os construtivistas, destacando: avance dentro da "Zona de desenvolvemento próximo", prioridade do tratamento do vocabulario inicial, promoción da actividade-interactividade primando actividades de participación directa interactuando cos contidos, potenciación da autonomía no uso da linguaxe e produción de aprendizaxes funcionais, entendendo que existen tres modos complementarios de coñecer e aprender: a través da execución, da figuración e do simbolismo. Ademais, realizamos o emprego do enfoque artístico e manipulativo, pois permite practicar psicomotricidade que axuda a compensar o equilibrio dos hemisferios cerebrais, mellorar o rendemento, fomentar a creatividade.

FASES DO PROXECTO

1. *Descubrir* que é un acuario e o que hai dentro del, onde aparecen os primeiros acuarios e para que se usaban. Ademais, investigamos sobre os peixes. Trouxemos á aula peixes mortos e observamos como eran morfoloxicamente, que partes tiñan e para que servían. Complementouse este proceso coa lectura de textos sobre o tema. Ao rematar, o alumnado elaborou un mapa conceptual no que recolleu a información obtida.

ción que se fixo na aula de Audición e Linguaxe, de media hora cada unha, nas que o alumnado do centro iría pasando para escoitarnos. Ademais, elaboramos invitacións gravadas en vídeo para convidar as diversas titorías do colexio. Distribuíronse en CD, pegando cada un na porta de cada súa aula, de xeito que causasen sorpresa. Cando o proceso estivo rematado, o alumnado realizou a súa exposición aos doce cursos do colexio.

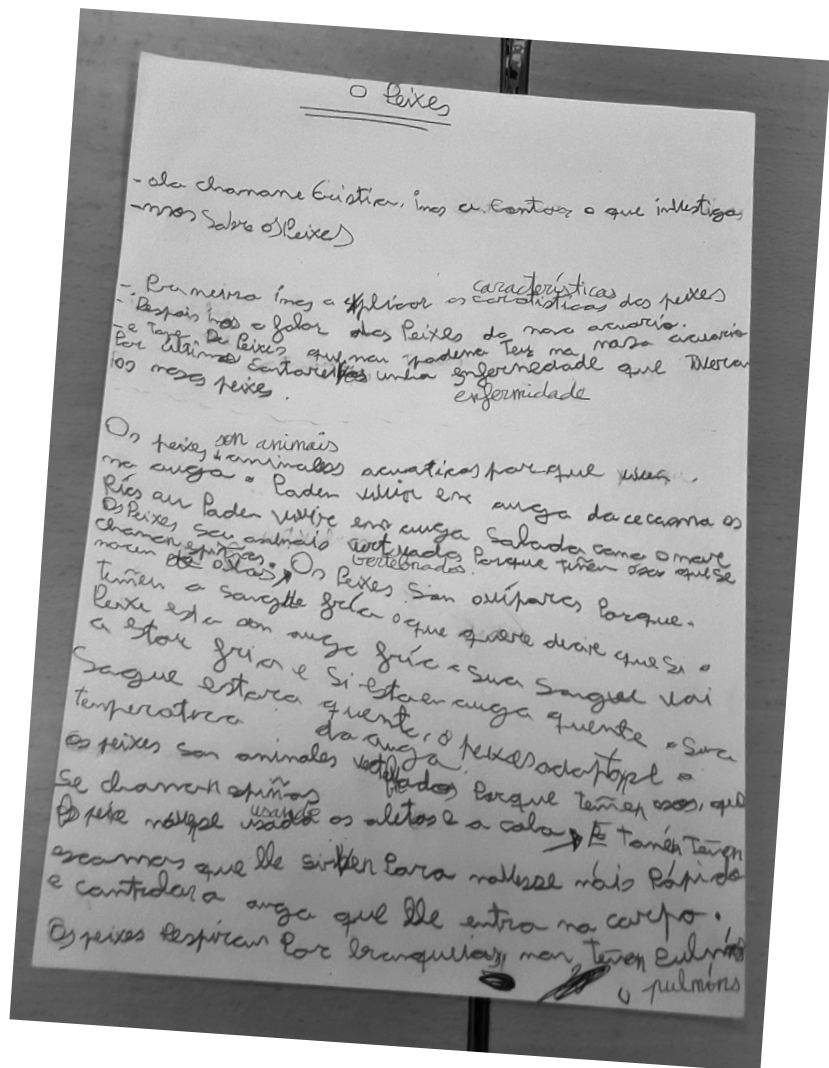
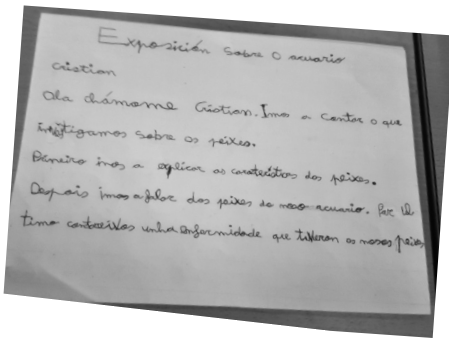
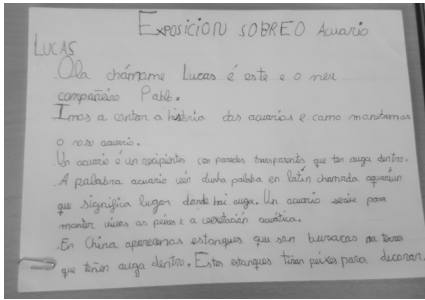
gravacións de son e vídeo e as fichas de autoavaliación e avaliación figuro-analóxica. Tamén se avaliaron:

- o plan de apoio,
- os programas de intervención,
- os recursos empregados, para observar o seu grao de adecuación ás necesidades que presentaba o alumnado e comprobar se serviron para o que agardabamos e que procesos facilitaron,
- e a miña práctica docente, a través da análise-consecución de ítems como a capacidade de comunicación e de establecemento de relacións ou rigor na planificación de obxectivos e actividades. ■

REFERENCIAS

- HALLIDAY, M.A.K. (1982). *Exploraciones sobre las funciones del lenguaje*. Barcelona: Médica y Técnica.

- NEMIROVSKY, M. (1999). *Sobre la enseñanza del lenguaje escrito... y temas aledaños*. México: Paidós

A avaliación que se levou a cabo co alumnado foi inicial, continua e final. Na avaliación inicial analizouse o estado dos compoñentes da linguaxe empregando probas estandarizadas e de observación directa da linguaxe. Como avaliación continua fíxose un seguimento do proceso, con carácter regulador, empregando: observación sistemática, análise das producións do alumnado, intercambios orais sobre os temas que traballamos, autoavaliación reflexiva e argumentada. Ao remate do proceso fíxose a avaliación final, valoráronse os resultados dos produtos e analizouse o proceso de aprendizaxe. Os instrumentos de avaliación empregados foron o caderno de notas, as rúbricas de aprendizaxe, as